

Az Internátus helyi pedagógiai programja

A Debreceni Református Kollégium Gimnáziuma és Diákotthona Internátusa a gimnázium tagintézményeként működik. Oktatási azonosítója megegyezik a gimnázium azonosítójával. Telephelye Debrecen, Kálvin tér 16. szám alatt található.

I. JOGSZABÁLYI HÁTTÉR

A pedagógiai program átdolgozása a következő jogszabályok figyelembe vételével történt:

- 2011.évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről.
- 2012.évi CXXIV. Törvény a nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXCV. törvény módosításáról.
- 110/2012. (VI.4.) kormányrendelet a NAT kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról.
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról.
- 229/2012. (VIII.28.) kormányrendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról.
- 59/2013. (VIII.9.) EMMI rendelet a kollégiumi nevelés alapprogramjának kiadásáról.
- 326/2013. (VIII.30.) Kormányrendelet a pedagógus előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról.

II. A KOLLÉGIUM TÁRSADALMI SZEREPE

Az egyházi intézményként működő Internátus a jogszabályok által elvárt alapelvek, célok mentén működik:

„A kollégiumi nevelés célja legfőképp a tanulók szocializációjának, kiegyensúlyozott és egészséges fejlődésének, tanulásának, a sikeres életpályára való felkészítésének segítése, személyiségének fejlesztése, kibontakoztatása.

A kollégium – céljai elérése érdekében – diákközpontú, az egyén és a közösség harmóniáján alapuló környezetet és tevékenységrendszert alakít ki, melynek főbb alapelvei:

- a) az alapvető emberi és szabadságjogok, valamint a gyermekeket megillető jogok érvényesítése;
- b) demokratikus, humanista, nemzeti és európai nevelési elvek alkalmazása;
- c) a tanulók és közösségeik iránti felelősség, a bizalom, a szeretet, a segítőkészség;
- d) szakmai és intellektuális igényesség, kulturált stílus a pedagógus tevékenységében;
- e) az alapvető erkölcsi normák érvényesítése;
- f) az egyéni és életkori sajátosságok, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók szükségleteinek figyelembevétele;
- g) építkezés a tanulók aktivitására, öntevékenységre, önszerveződő képességére;
- h) az integrált nevelés, az integrációt elősegítő pedagógiai módszerek alkalmazása;
- i) a szülőkkel, a kollégiumhoz kapcsolódó iskolákkal, a társadalmi környezettel való konstruktív együttműködés;
- j) a nemzeti hagyományok megőrzése, a nemzeti azonosságtudat fejlesztése;
- k) a nemzetiségi azonosságtudat tiszteltben tartása, ápolása.”¹

Mindezeket túl a Kollégium elsődleges kötelességének érzi, hogy az iskolával egyetértésben, azonos alapon és normarendszer szerint neveljen. Arculatának

¹ 59/2013. (VIII.9.) EMMI rendelet a kollégiumi nevelés alapprogramjának kiadásáról

kialakításában a közel 500 év öröksége dominál, az a keresztyén szellemiség, ami az ősi Kollégium jelmondata lényegének - az "Orando et laborando"-nak - megélését jelenti. Az iskolai nevelőmunka folytatásaként, esetleg kiegészítéseként, a diák teljes életét befolyásolni kívánja a Krisztusi parancsnak engedve: "Elmenvén tegyetek tanítványokká minden népeket." Mt. 28:19.

A. A kollégium pedagógiai hitvallása:

Az intézmény nevelése alapját a Szentírás és annak üzenete adja. Normarendszere sem térhet el az Igei normától, nem igazodhat a fellazult társadalmi elvárásokhoz. Nem vállalhatja fel a javító-nevelő intézet szerepét, de magára kell vállalnia a keresztyén szellemben nevelt gyermek életének kísérését, segítségét abban, hogy a megkezdett úton ne térhessen mellékvágányra, hanem a cél felé haladva keresztyéni életében megerősödhessen.

A pedagógus részéről nagyon fontos a következetesség, a kiszámíthatóság és a szeretet szigora, mellyel a tanárnak a diákhoz viszonyulni kell. Diákjainktól elvárt a keresztyéni normák elfogadása, az idősebbek és diáktársaik iránti tisztelet.

Az Intézmény biztosítja a feltételeket a sikeres tanulmányi eredmények eléréséhez és saját személyiségük megismerésén keresztül vezeti és irányítja a pályaválasztásukat.

A keresztyén erkölcsű nevelésben kiegészíti a család feladatát. Segítséget nyújt a közösséggé formálódásban, s felkarolja a 7. és a 9. évfolyamban beilleszkedési vagy elszakadási gondokkal küzdőket. Biztosítja testi-lelki fejlődését. Megtanítja a szeretetteljes együttélés szabályaira, segíti a társadalmi szerepek tanulását, megkönnyíti a sikeres társadalmi beilleszkedést. Elősegíti a Nemzeti Alaptantervben meghatározott kulcskompetenciák fejlesztését.

B. Az intézmény arculata, célja, feladata

Az intézmény sajátos arculatának kialakításában folyamatosan jelen vannak, és meghatározó szerepet játszanak a reggeli áhítatok, a szombat esti preces, a hétközi évfolyambibliaórák, a csendesnapok, evangelizációk és a vasárnapi istentiszteletek mellett a közös Úrvacsorai alkalmak, melyek a lelki közösség kialakulásának és megerősödésének elősegítői. Formálja a tanuló értékrendjét és elvezeti a keresztyén értékrend elsajátításához, segíti annak belsővé válását.

A Debreceni Református Kollégium Gimnáziuma és Diákotthona arculatát meghatározza vonzásköre. A bekerülő diákok elsősorban a keleti országrész gyülekezeteiből érkeznek. A diákok egy része itt találkozik először színvonalas kulturális rendezvényekkel, s ez az intézmény számára nagyobb felelősséget és többletfeladatot jelent. Lehetőséget nyújt a kulturális igények kielégítésére úgy, hogy felnyitja a diák szemét az értékes és értéktelen közti különbség meglátására. Szellemi és lelki igényességre nevel. Megismerteti a diákokkal az emberi és társadalmi értékeket. Ez ambicionálja a nevelőtestületet arra, hogy minél több értékes rendezvényre eljuttassa a diákokat.

A belső igényesség mellett a külső igényességet is fontosnak tartja, ezért odafigyel a diák öltözködésére, külső megjelenésére, de alakítja igényességét a szobai környezet és hangulat megteremtésében, a tiszta belső mellett hangsúlyozza a tiszta külsőt is.

III. A KOLLÉGIUMI NEVELÉS KERETTERVI PROGRAMJA:

TÉMAKÖR	7-8. évf.	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
A tanulás tanítása	4	3	2	2	2
Az erkölcsi nevelés	2	2	2	2	1
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés.	2	2	2	2	1
Állampolgárságra, demokráciára nevelés	1	2	2	2	1
Önismeret és társas kultúra fejlesztése	1	1	1	1	1
A családi életre nevelés	1	1	2	2	3
Testi és lelki egészségre nevelés	2	2	2	2	2
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	2	2	2	2	1
Fenntarthatóság, környezettudatosság	2	2	2	2	2
Pályaorientáció	2	2	2	2	2
Gazdasági és pénzügyi nevelés	2	2	2	2	3
Médiatudatosságra nevelés	1	1	1	1	1
Összesen:	22	22	22	22	20

1. A tanulás tanítása:

Célok, feladatok:

A kollégiumi nevelő feladatai közé tartozik, hogy megismerje a csoportjába tartozó diákok tanulási módszereit és fejlessze azokat. A csoportfoglalkozás keretein belül találkozhatnak a diákok a különböző tanulási módszerekkel. Cél, hogy mindenki megtalálja a maga számára a leghatékonyabb módszert, mellyel könnyen és gyorsan elsajátíthatja a tananyagot, amely fejleszti gondolkodását, segíti a fokozatos, önálló tanulás módszereinek elsajátítását.

Témakörök:

- Hogyan tanulok?
- Tanulási módszerek bemutatása, alkalmazása.
- Könyvtárhasználat.
- Az informatika jelentősége, helyes használása az ismeretek kiegészítésének szintjén.

Fejlesztési követelmények:

Segítse az iskolai órára való felkészülést, növelje a tanulás hatékonyságát. Fejlessze az értő olvasást, segítse a minél jobb bevésési módszer kialakítását. Megtanuljon szelektálni az ismeretek és az információk között.

2. *Erkölcsei nevelés:*

Cél, feladat:

Megismerje és elfogadja az általános és a keresztyén erkölcs normáit. Elősegítse azt, hogy a külső normarendszer belsővé váljon úgy, hogy a keresztyén életvezetésben a későbbiek során megtalálja mindig a választ a felmerülő kérdésekre, tudjon helyes, tiszta és tisztességes döntéseket hozni.

Megtanulja a tisztességes és becsületes élet értelmét, fontosságát, hogy kötelességtudó, másokat tisztelő, segítő és szerető felnőtté váljon.

Témakörök:

- Felelősség-kötelességtudás.
- A keresztyén ember életvezetési kérdései.
- A 10 parancsolat és az alapvető emberi normák.
- Az alapvető emberi normák és a keresztyén normarendszer különbsége.

Fejlesztési követelmények:

A diák megtanulja és érezze is, hogy keresztyénként szabad arra, hogy tiszta, szent és követendő életet éljen. Ismerje és magáénak tudja a keresztyén erkölcs alapvető normarendszerét. Tanuljon meg felelősségteljes döntéseket hozni.

3. *Nemzeti öntudat, hazafias nevelés:*

Célok, feladatok:

Ismerje meg közvetlen környezetét, lakóhelyét, hazáját. Ismerje és tisztelje hazánk történelemformáló személyiségeit. Ragaszkodjon szülőföldjéhez, ne akarjon más nemzet országát hontalanként gyarapítani.

Témakörök:

- Mit jelen és mire kötelez az, hogy magyar vagyok?
- Hazaszeretet kérdése.
- Nemzeti ünnepeink.
- Határon kívüli honfitársaink.
- Nemzeti szimbólumaink.
- Hazánkban élő nemzetiségek és kultúráik sokszínűsége.

Fejlesztési követelmények:

Tanulja meg a közös gondolkodás, az összetartozás fontosságát. Tudatosodjon a diákban, hogy itt, a hazájában és csakis itt van rá nagy szükség. Magyarnek lenni minimálisan azt jelenti, itthon maradni.

4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés:

Feladatok, célok:

A kollégiumi lét alapsejtje a szobai közösség. Ebben a viszonylatban is elsajátíthatják a jogaik és kötelességeik ismeretében az alapvető szabályokat, a szobaközösség íratlan szabályait. Átéletheti azt a diák, hogy egy közösséghez tartozás nemcsak jogokkal, hanem kötelességekkel is jár. Ismerje meg a diák a legfontosabb emberi jogok mellett azokat a törvényeket is, melyek minden nagykorú magyar állampolgárra kötelezően érvényesek, azokat tartsa be és tisztelje. Megismerje a helyét a társadalomban és felelősen készüljön a felnőtt életre.

Témakörök:

- Helyem és szerepem a közösségben.
- Számít a szavam.
- Diákönkormányzat szerepe a kollégium életében.
- Demokratikus jogállam
- Felelős állampolgári magatartás
- Napi aktuális politikai kérdések megvitatása

Fejlesztési követelmények:

A diák kikerülve megtalálja a helyét a demokratikus társadalomban. Tudjon felelősen dönteni, érvelni, a demokrácia eszközeivel is felelősen, megfontoltan élni.

5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése:

Feladatok, célok:

A kollégista diák személyiségének, jellemének megismerése, pszichés állapotának megismerése és fejlesztése egyénileg és csoportosan. A reális énkép és önértékelés kialakítása. Elősegítése annak, hogy önmagát adva, a közösségbe beilleszkedve, a közösség fejlődését segítse.

Témakörök:

- Ki vagyok én? Ismerem-e magam? Ismernek-e engem?
- Kell-e, akarok-e változni?
- Egyén és társadalom.
- Mások iránti felelősség.

Fejlesztési követelmények:

Ismerje meg személyiségének vonásait. Tudja használni erőit és igyekezzon a rossz tulajdonságait háttérbe szorítani. Tanuljon meg alkalmazkodni a közösséghez, tanulja meg elfogadni, tisztelni és szeretni a másikat.

6. Családi életre nevelés:

Feladatok, célok:

Az egészséges személyiség kialakulásához nagyon fontos az ép és szeretetteljes családi légkör. Bár a kollégiumnak a maga felépítésénél fogva, mint egy nagy családnak kell működni, de annak teljes szerepét átvállalni nem tudja. A családban tanulja meg a gyermek az alapvető együttélés szabályait, egymás tiszteletét, itt fejlődik a személyisége, itt alakulnak ki az erkölcsi normái, itt érik az első benyomások a világról. Ismerje fel az ép család fontosságát, és ébredjen rá arra, hogy gyermekei számára ez lesz a legfontosabb.

Témakörök:

- Az én családom.
- Tudatos párválasztás. Életre szóló házasság.
- Milyen családot szeretnék, ahol én az egyik szülő vagyok.
- Milyen szülő szeretnék lenni?

Fejlesztési követelmények:

Igénye legyen arra, hogy meggondoltan válasszon párt. Érezze azt, hogy a család a férj, a feleség és a gyermek közössége. Példákon keresztül vágyjon arra, hogy életét a párjával szeretetteljes házasságban töltsen, ahol van helye a vitának, de még nagyobb helye a dolgok tisztázásának és a szeretettel történő kibéküléseknek.

7. Testi-lelki egészségre nevelés:

Célok, feladatok:

Fontos, hogy a kollégista diák meg tudja oldani problémáit, tudja kezelni konfliktusait. Ismerje meg az egészséges életmódot, és ismerje meg az egészségtelen életmód káros hatásait. Kialakuljon igénye a rendszeres testedzésre, testmozgásra.

Az évfolyamonként szervezett bibliaórák biztosíthatják, hogy választ kapjanak az őket érintő és foglalkoztató lelki problémákra.

Személyes beszélgetéseken, személyes lelki gondozáson keresztül a diákok egyéni fejlesztésben részesülnek, amely hatékonyan segíti egészséges lelki fejlődésüket.

Témák:

- Egészséges táplálkozás.
- A mozgás, testedzés fontossága a testi - lelki egészséghez.
- A lélek betegségei.
- A lélek Orvosa.

Fejlesztési követelmények:

Tisztában legyen azzal, hogy milyen fontos a test és a lélek harmóniája. Ismerje meg a káros szenvedélyek következményeit. Találja meg a lelki egészségéhez vezető utat. Tudja a lelke táplálására használni a Szentírást. Ismerjen olyan felnőtteket, akikhez a lelki krízishelyzetekben fordulhat.

8. Felelősségvállalás másokért:

Feladatok, célok:

A kollégiumi nevelés feladata a szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítása a tanulóknál úgy, hogy önálló tapasztalati úton ismerjék meg hátrányos helyzetűek körülményeit, nehézségeit. A kollégium nagyon jó terület ahhoz, hogy itt is gyakorolják az egymásra odafigyelést, egymás segítségét.

Témák:

- Az egoista világban létezik a Te is!
- Mit tehetnék a kollégiumban élő társaimért?
- Mit tehetek az idősekért?
- Mit jelent lemondani valamiről, s adni azoknak, akik nélkülöznek?

Fejlesztési követelmények:

Ki kell alakítani a diákokban a mások helyzetébe magát beleélni tudást, azaz az empátiakészséget. Át kell éreznie a diákoknak mások helyzetét, hogy megértse, vannak nálánál szegényebb, elesettebb, szerencsétlenebb emberek is. Tanulja meg elfogadni és segíteni a fogyatékkal élőket. Fontos, hogy érezze a diák, hogy segíteni szeretetből is lehet, nemcsak haszonszerzésből.

9. Fenntarthatóság, környezettudatosság:

Feladatok, célok:

A környezeti nevelés célja, hogy felkészítse a tanulókat a fenntartható környezettel harmonikus életvezetésre. Be kell mutatni a természet és az emberi környezet értékeit, esztétikumát, az ember és környezetének harmonikus kapcsolati lehetőségeit. Meg kell ismernie a diákoknak a fenntartható társadalom alapelveit.

Témakörök:

- Természeti erőforrások védelme.
- A Föld életképességének megóvása.
- A megújuló energiaforrások.
- A környezettudatos életvitel.

Fejlesztési követelmények:

Meg kell értenie és el kell fogadnia a diákoknak, hogy az energiaforrások kimerülőben vannak. A környezetet tanulja meg tudatosan óvni. Legyen önálló véleménye a megújuló energiaforrások alkalmazásáról. Tanuljon meg odafigyelni a háztartásban keletkezett hulladék újra hasznosítására (komposzt, stb.).

10. Pályaorientáció

Feladatok, célok:

A kollégium a diákokat jól ismerve, s az őt tanító szaktanárral kapcsolatot tartva segítse a diákokat a tudatos pályaválasztásban. A diák ismerje meg értékeit, legyen tisztában teljesítőképességének határaival. A kollégium lehetővé teszi a szakmák, hivatások megismerését, hogy megkönnyítse a diák választását.

Témakörök:

- Mi szeretnék lenni?
- Mihez vannak meg a képességeim, mire vagyok alkalmas?
- Hol szeretne az Isten látni?

Fejlesztési követelmények:

A diák ismerje meg önmagát, képességével is legyen tisztában. Keresse és találja meg a helyét a világban. Ismerje meg képességeinek határait.

11. Gazdasági és pénzügyi nevelés:

Feladatok, célok:

A kollégiumnak segíteni kell a tanulót abban, hogy felismerje saját felelősségét az értékteremtő munka, az ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tanulja meg, hogy a döntéseinek a következményét is vállalnia kell.

Ismerje meg a családért felelős szülő gazdálkodását, gazdasági terveit. Tanulja meg a saját kis zsebpénzét értelmesen beosztani.

Témakörök:

- Értékegyeztetés-cserekereskedelem.
- Egy 4 tagú család havi költségvetése.
- A pénz kezelése, ésszerű gazdálkodás.

Fejlesztési követelmények:

Tanuljon meg a pénzzel gazdálkodni. Ismerje meg a gazdálkodás területén a fontossági sorrendet. Tudjon odafigyelni a kollégium javaira, legyen takarékos (víz, elektromos energia),

12. Médiatudatosságra nevelés

Feladatok, célok:

A Tv-ben vagy az interneten alig kontrolált, megszűrt tartalomhoz jut a diák. A kollégium fel kell, hogy hívja a figyelmét a diáknak arra, hogy közösségi oldalak sok veszélynek teszik ki a naiv diákokat. Figyelmeztetni kell a gyerekeket arra, hogy ne adjanak ki mindent magukról az interneten keresztül. Emlékeztetni kell őket az internetfüggőség veszélyeire. Ismerje meg az internet hasznát, fontosságát.

Témák:

- A tények és a fikciók.
- A mögöttes tartalom.
- Rabok legyünk vagy szabadok.
- Az internet haszna.

Fejlesztési követelmények:

Legyen képes a diák a valós tények és a fikciók megkülönböztetésére. Legyen tudatában, hogy hírek mögött is húzódnak gazdasági és egyéb érdekek. Legyen képes megindokolni, hogy miért kedveli az általa preferált médiatartalmat. Tanulja meg a hasznos információk megszerzésére hatékonyan használni az internetet.

IV. A KOLLÉGIUMI TEVÉKENYSÉGRENDSZER SZERVEZÉSÉNEK ELVEI:

A. A tanulók életrendjének pedagógiai elvei:

- a napirend elfogadtatása,
- a diákok szokásrendjének figyelembe vétele,
- az egyéni és a közösségi érdek összehangolása,
- a társadalmilag elfogadott és a keresztyén normarendszerhez igazodó életminta közvetítése.

B. A tanulók tanulásának pedagógiai elvei:

- a tanulás a diák kötelessége,
- a tanuláshoz szükséges feltételek biztosítása,
- egyéni adottságok és igények figyelembe vétele,
- iskola elvárás-rendszerének figyelembe vétele,
- egymás segítése a tanulásban.

C. A tanulók szabadideje szervezésének pedagógiai elvei:

- a kötelezően választott szabadidős foglalkozás alól felmentés nem adható.
- a programokat a diákok igényeinek figyelembe vételével kell szervezni.
- a programok szervezésénél az értékközvetítés is, mint cél jelen legyen,
- a szabadidejével a tanuló önállóan rendelkezik.

A szabadidő eltöltésére szolgáló foglalkozások:

Az intézmény életéhez hozzátartozik a szabadidő gondos megtervezése. Mivel ifjúságunk kéthetente a hétvégeket is a kollégiumban tölti, a szervezett, de nem kötelezővé tett programok jó részét ezekre a hétvégékre lehet beilleszteni.

Szabadon választható programok a következők:

- Az énekkarba való betagolódás (Kántus)
- Az iskola néptáncgyűttesének ajánlása.
- Teaház szervezése.
- Közös filmklub.
- Színházlátogatás, komolyzenei hangversenyeken való részvétel.
- Kollégiumi esték.
- Sportrendezvények.

Saját rendezvények:

- Kollégiumi mikulás,
- karácsony, közös karácsonyi vacsora
- ballagás,
- adventi hangverseny,
- adventi éneklés,

D. Teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

A kollégiumi nevelés komplexitását mutatja az egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatrendszer. El kell érünk, hogy a diákokban kialakuljon és személyiségük alapkövévé váljon az egészségük, mint érték. A Gimnázium pszichológusa segítségünkre van. A következő területeken van feladatunk:

- Mozgásigény kialakítása, fenntartása, testünk karbantartása,
- Betegség megelőzés, testi egészségtudat fejlesztése,
- Helyes táplálkozási rendszer kialakítása,
- Higiénés igényesség,
- Digitális szennyezés hatásaival való szembesítés, megelőzés,
- Szexuális felvilágosítás,
- Lelki eredetű problémák diagnosztizálása,
- Káros szenvedélyek kialakulásának megelőzése,
- Földrajzi környezetünkre való odafigyelés.

Lehetőségeink színterei:

- Csoportfoglalkozások, tematikus foglalkozások,
- Prevenációs foglalkozások meghívott előadók segítségével,
- Sportfoglalkozások szervezett módon vagy öntevékenyen,
- Egyéni beszélgetések,

E. A tanulók fejlődését elősegítő tevékenység elvei:

- az élethosszig való tanulás,
- a hozzáadott érték, mint fő mérőszám,
- mindenkit önmagához kell mérni.

F. A tanulók tehetséggondozását elősegítő tevékenység alapelvei:

- Minden gyermek valamiben tehetséges.
- Mindenki meg kell keresni azt a műveltségi területet, amelyhez az adottságai felülmúlják társaiét.
- Pedagógus feladata a tehetség felszínre hozatala és fejlesztése.

G. A tanulók felzárkóztatását segítő tevékenység elvei:

- a tanulási technika tanulható,
- felzárkóztatásra a tanuló kötelezhető,
- a lemaradás mértékének megállapításával az egyén képességei adnak alapot.

H. A tanulók pályaválasztását elősegítő tevékenység elvei:

- A sikeres pályaválasztáshoz jó önismeret kell.
- A segítségben fontos a személyre szabott támogatás.
- A döntéshez szükséges, hogy a diák legyen tisztába képességeivel, alkalmasságával.

I. A tanulók önálló életkezdését elősegítő tevékenység elvei:

- A valós élethelyzetek a legjobb tanulási terek.
- Az önkiszolgáló tevékenység nem kényszerű, hanem szükséges elfoglaltság.
- A munkahelyi beilleszkedés előzetes ismeretekkel megkönnyíthető.

J. Hátrányos helyzetű tanulóknak szervezett felzárkóztató, tehetséggondozó, társadalmi beilleszkedést segítő foglalkozások terve

Vidéki diákok között statisztikailag nagyobb arányban fordul elő a hátrányos helyzetű család, mint a városiak között. A kollégiumba is nagyobb arányba kerülhetnek be ők, ezért feladatunknak érezzük, hogy a hátrányos helyzetű régiókból érkező diákjaink az érettségi vizsgákra ugyanolyan felkészültségekkel érkezzenek, mint mások. Tompítsuk a tudásbeli, készségbeli különbségeket. A gyengébb tanulmányi eredménnyel rendelkező diákjaink számára felzárkóztató foglalkozásokat szervezünk, ezek – az eredmények függvényében – lehetnek kötelezően látogatandók vagy fakultatívak. Tehetséges diákjaink számára a Gimnázium és a református EGYMI szervezésében zajló tehetségfejlesztési programban veszünk részt. Bizonyos tantárgyakból kiscsoportos foglalkozások keretében készítjük tanulóinkat emelt szintű érettségire. A tanulók tanulmányi eredményességét a csoportvezető tanárok követik figyelemmel. Negyedévente értékeljük testületileg a diákok teljesítményét, amely alapján a tanulószobai elhelyezésben, foglalkozás látogatás gyakoriságában történhet változás.

Egyéni foglalkozások keretében személyesen foglalkoznak a beilleszkedési nehézségekkel küzdőkkel, bekerülő diákjaink között alacsony a lemorzsolódás aránya. A csoportfoglalkozások során kiemelt téma a diákok érzékenyítése hátrányos helyzetű társaik iránt.

K. A kollégiumi közösségi élet fejlesztésének módszerei és eszközei:

A diákok életkorából következik, hogy a kortárscsoportnak meghatározó szerepe van a személyiségfejlődésben. A pedagógus a háttérben jelenlétével segíti és erősíti a fellelhető pozitív kölcsönhatásokat, s próbál gátat szabni a negatív hatások erősödésének.

1. Tanulói önkormányzat:

A kollégiumi közösség élén a főapparitorok és a szobafőnökök közössége áll. Ők alkotják a diákönkormányzatot.

A főapparitóri és a szobafőnöki tisztségre az előző tanév diákönkormányzata tesz javaslatot. A főapparitorok és szobafőnökök jogait külön szabályzat írja elő.

A diákönkormányzat patronáló tanára a kollégium vezetője.

A diákönkormányzat feladatai

- A kollégiumot érintő kérdéseket megtárgyalja és véleményezi azokat.
- Javaslatot tesz a következő tanév diákönkormányzatának tagjaira.

- Javaslatot tesz a kollégium házirendjének módosítására, segíti az intézmény napirendjének kialakítását.
- Meghatározott kereteken belül gyakorolja a döntési, ellenőrzési és véleményezési jogkörét.
- Saját kisebb közösségen belül (szobaközösség) gondoskodik a feladatok kiosztásáról és azok végrehajtásának ellenőrzéséről.

2. A diákság öntevékeny szerepe:

A kollégium jó terepe annak, hogy a diákokat önálló életvezetésre, a környezetének rendbe tartására és életének szervezésére tanítsa.

A főapparitorok elkészítik a diákság által elvégezendő feladatok és a diákügyeleti rend beosztását. Ezzel a diákok tevékenyen segítik és biztosítják a kollégium napirend szerinti működését.

3. Interperszonális kapcsolatok:

A szobaközösségeket a diákság (előző tanév végén megfogalmazott) igényeit figyelembe véve a nevelőtestület állítja össze. Előző tanév végén a diákönkormányzat segítségével kerülnek kiválasztásra a következő tanév diákképviselői. A felelősök kiválasztásához az érdeklődési kör és a rátermettség ad támpontot. A közös programok a diákok kapcsolatalakulását, annak szorosabbá válását segítik elő. Ennek mérésére alkalmas a szociometrikus felmérés.

4. Közösségi fejlesztést megvalósító foglalkozások:

Csoportvezetői foglalkozások:

Tematikus csoportfoglalkozásokon az előírt témákról a megadott 20-22 óra időkeretben történik foglalkozás. A fennmaradó időkeretben a foglalkozásokon jut idő a csoport életével kapcsolatos feladatok, tevékenységek, események, problémák megbeszélésére, értékelésére.

A kollégiumi közösségek szervezésével összefüggő foglalkozások:

- Kollégiumi közgyűlés (birodalmi) évente legalább kétszer.
- Szobafőnöki megbeszélés.
- A 9. és 12. évfolyam kapcsolattartásának segítése, koordinálása.

A tanulókkal való egyéni törődést biztosító foglalkozások:

- Személyes, négy szemközti beszélgetés a problémákkal küszködő tanulókkal.
- Tematikus bibliaórák szervezése évfolyamonként.

L. A művelődési és sportolási tevékenység szervezésének elvei:

a lehetőséget biztosítani kell a részvételre,
a kezdeményezések felkarolása,
a testedzés feltételeinek biztosítása,
a könyvtárhasználati lehetőségek biztosítása a szilencium ideje alatt is,
a meghirdetett kulturális és tudományos rendezvényeken való részvétel lehetőségének biztosítása,
saját rendezvények szervezése.

M. Gyermek és ifjúságvédelem:

A diák személyiségének megismerése mellett fontos a családi háttér feltárása. Ez a személyes beszélgetések útján érhető el.

Az intézményben egyre több hátrányos helyzetű, s ebből adódóan sokszor beilleszkedési nehézségekkel küzdő, s esetenként magatartászavaros diák érkezik.

A gimnázium pszichológust alkalmaz, aki felkarolja a nehézségekkel küzdő gyerekeket. Az ő pedagógiai tevékenysége a gimnázium pedagógiai programjában részletesen megtalálható.

N. A kollégium hagyományai és továbbfejlesztésének terve:

Nagyon fontos a kollégium hagyományainak őrzése, elevenen tartása, s a hagyományteremtés is.

Régi hagyomány szerint az elsős diákok a "fika" nevet viselik, amelyet felavatásukig megőriznek. A "fikaavatus" után válnak a kollégium teljes jogú polgáraivá. Ez tulajdonképpen a szolgadiákság hagyományát kívánja elevenen tartani, s az elsősök kollégiumi közösségbe való beilleszkedését elősegíteni. Ezt a beillesztést szolgálja az idősebb diák eligazító szeretete, amikor megismerteti és elfogadtatja a kisebbekkel az intézmény szokásait, viselkedési normáit, az idősebb-fiatalabb hierarchikus rendjét. A negyedikes diák szeretettel, nagytetvérvként áll a kisdíák mellé, hogy segítse őt a családtól való elszakadási gondjainak megoldásában és a tanulásban. Az intézmény nem tudja elfogadni a kicsikkel szembeni durvaságokat esetleg testi sértést és a személyiséget megalázó bánásmódot, ezért a tanárok és az intézményvezető különös figyelemmel kísérik az idősebb diákok nevelő munkáját.

Újabb kori hagyományok közé tartozik a negyedikesek kollégiumi ballagása, amikor az intézmény szellemében, igei útmutatással indulnak újtjukra a végzősök. A Fiúinternátusban az apparitorléc őrzí meg az utókor számára a kollégisták névsorát. A Leánykollégiumban a „Ballagók Könyvé”-ben találhatók a végzősök csoportképei aláírásaikkal. A kollégiumi ballagás éjszakáján, takarodó után a legkisebbek énekekkel köszöntik a legidősebbeket.

Hasonlóan hagyománnyá vált a karácsonyi ünnepkör idejére szerveződő rendezvények, mint a Leányinternátusban az énekléssel és gyertyagyújtással ünnepelt advent vasárnapok, a közös adventi koncert, karácsonyi vacsora, és az internátusi karácsony is.

Teaházak szervezése jó alkalmat teremthet az ifjúság kulturált találkozására.

Évente kétszer szervez a diákönkormányzat házi, egész napos focibajnokságot, de más sportágak esetében is szeretnek versengeni diákjaink.

A hagyományok rendszerét folyamatosan felülvizsgáljuk, mivel a diákság nagyon gyorsan változik. Fontos, hogy az új hagyományok illeszkedjenek nevelési elképzeléseinkbe, ezért sokat szükséges kommunikálni a fiatalokkal, hogy sajátjuknak is érezzék az eseményeket, de pedagógiaílag is építő jellegűek maradjanak.

O. A kollégium kapcsolatrendszere:

A Gimnáziumi Tantestület és az Internátusi Nevelőtestület kapcsolata:

A Debreceni Református Kollégium Gimnáziumának Tantestülete a gimnázium tanáraiból és a kollégiumi nevelőkből áll.

A kollégiumi nevelő a Tantestület teljes jogú tagja.

A kollégista tanulók magatartás és a szorgalom osztályzatának elbírálásánál a kollégiumnak két szavazati joga van. Szavazati joggal bír a csoportvezető pedagógus és az internátus vezetője.

A kollégistákat érintő fegyelmi ügyekben, továbbá azon esetekben, amelyekben a teljes tantestület szavazata szükséges, minden nevelőnek szavazati joga van.

A nevelőnek szavazati joga van az intézmény működésével összefüggő elvi döntések meghozatalánál is.

Az internátusi nevelő kapcsolatot tart a rábízott évfolyam osztályfőnökével, a csoportjában felmerülő problémákat megosztja az osztályfőnökkel, s az osztályfőnök is tájékoztatja a nevelőt a diákjai iskolai viselkedéséről, előmeneteléről.

Az oktató-nevelő munkában az iskolában tanító tanár és a kollégium nevelője egymás partnerei.

Külső kapcsolatok:

A kollégium az iskolán keresztül kapcsolatot tart a gyülekezetekkel, más református iskolákkal, volt diákjainkkal és külföldi testvériskolákkal.

A református iskolák kollégiumai közül a kolozsvári, a kecskeméti és a miskolci kollégiumokkal cserediák program keretében, néhány diák betekintést nyerhet a testvériskolák kollégiumainak életébe, munkájába, s tapasztalatai alapján értékelheti az intézményt.

Kapcsolat a szülőkkel:

A szülői házzal való kapcsolattartás kiemelten fontos feladata az internátusnak. A szülői értekezlet és a tanárok mindenkori jelenléte és elérhetősége biztosítja a szükséges információ cseréjét. Az internátusok szükség esetén írásban, telefonon vagy elektronikus formában is felveszik a kapcsolatot a szülőkkel.

A kollégium az aktuális ügyekről évenként egy - két alkalommal tájékoztató körlevelet küld a szülőknek.

P. Egészségnevelés és környezeti nevelés elvei:

- az egészséges táplálkozás fontosságának tudatosítása,
- alkohol, kábítószer fogyasztásának és a dohányzás prevenciója,
- a személyes higiénia szükségessé válásának elősegítése,
- a baleset-megelőzési és elsősegély-nyújtási ismeretek átadása,
- a környezet rendben tartása, szelektív hulladékgyűjtés elvének gyakorlati megvalósítása

Egészséges életre nevelés:

A tanév első napjaiban az internátus vezetője az ifjúság egésze számára baleseti oktatást tart. Az iskolai védőnő odafigyel a gyermekeket érintő egészségügyi kérdésekre, s szükség esetén az internátus segítségét kéri.

Heti két munkanapon a diákság rendelkezésére áll az iskolapszichológus. Előadásokat tart a diákságnak az alkohol, a kábítószer és a dohányzás káros hatásairól.

Az ifjúság igényességre nevelésében kiemelkedő szerepet kap a higiénia, az egyéni tisztaságra és a környezet tisztasága iránti igényességre nevelés.

Figyelemmel kell lenni az egészséges táplálkozásra, a fejlődő szervezet megfelelő táplálékhoz juttatására, de nem szabad elfelejteni azt sem, hogy az egészséges életmódhoz szorosan hozzátartozik a szervezet alvásigényének biztosítása is.

A test mozgásigényének kielégítésére a konditerem, az udvari sportpálya, a Gimnázium tornatermei szolgálnak.

Csoportfoglalkozások kötelező eleme az egészséges életre nevelés. A csoportfelelős figyelemmel kíséri diákjai fizikai és pszichikus állapotát.

A beteg gyermekek a kollégiumi betegszobában szakszerű (orvos és ápoló személyzet) ellátást kapnak.

Q. Kulturális életre nevelés:

A kollégium nevelői - az iskola és a kollégium által szervezett - programokon való részvételre ösztönzik az ifjúságot.

A Kollégiumi Nagykönyvtára és a Leányinternátus saját könyvtára, valamint a számítógéptermegek segítik a diákságot az iskolai munkában, a versenyekre való felkészülésben és az ünnepségek műsorainak összeállításában.

A kollégista diákok harmada rendelkezik színházbérlettel, de ezen alkalmakon túl is szerveznek az Intézmények színházlátogatást értékes előadásokra.

A klasszikus zene iránt érdeklődő diákok rendszeresen látogatnak hangversenyeket, részt vesznek a Kántus életében.

A TV műsorok vagy DVD filmek igényes kiválasztásához is segítséget nyújtanak a nevelők.

R. Lelki nevelés:

A lelki nevelés alapját az Igei alkalmak (istentiszteletek, preces, reggeli és esti áhítatok, bibliaórák, evangelizációk stb.) adják.

A bibliaórákat teológus diákok tartják, akik odafigyelnek arra, hogy a korosztályt érdeklő és érintő kérdésekre adják meg az Ige választ.

A külső, látható változást észlelve - s keresve a belső változást, s annak okait - nagy hangsúlyt fektet a kollégium a személyes beszélgetésekre. Ezeken a beszélgetéseken derül fény arra a háttérre, ami sokszor magyarázatot ad a viselkedési torzulásokra.

Ezek a beszélgetések alkalmasak arra, hogy a diákok megnyíljanak, s bepillantást engedjenek belső világukba, megmutassák igazi önmagukat.

A lelki nevelés része a lelkület pozitív változtatása. Jó hatással van a gyerekek lelkületének alakulására az idősek gondozásában végzett szolgálat és a rendszeres missziói feladat öregotthonban, kórházban.

V. A KOLLÉGIUMI NEVELÉS EREDMÉNYESSÉGE

A kollégiumi nevelés eredményessége függ attól, hogy mennyire volt képes a diák által eltöltött négy év alatt küldetését betölteni úgy, hogy a kikerülő diák képes legyen beilleszkedni a társadalomba, hivatása gyakorlásába, önálló életre, mennyire tudta elsajátítani az alapvető erkölcsi normák mellett a keresztyén erkölcs normarendszerét, képes lesz-e egészséges, kulturált életvitelre, tud-e majd a későbbiekben kapcsolatokat teremteni. A kollégiumokat minősíti az is, hogy a kikerülő diáknak mennyire lesz igénye a tudás megszerzésére, hogy tud-e értékek között különbséget tenni. Az egyházi intézményben különösen nagy hangsúlyt fektetünk egymás megbecsülésére, az embertársak irányában az odafigyelés gyakorlására.

Az eredményességet az idő mutatja meg. Jó visszajelzés és a szülői elégedettséget tükrözi, ha a kisebb gyermekeiket vagy később a volt diákok a saját gyermekeiket is az intézményre bízják.

Debrecen, 2017. augusztus 31.

Tartalom

I.	Jogszabályi háttér	1
II.	A KOLLÉGIUM TÁRSADALMI SZEREPE	1
A.	A kollégium pedagógiai hitvallása:.....	2
B.	Az intézmény arculata, célja, feladata.....	2
III.	A KOLLÉGIUMI NEVELÉS kerettervi programja:	3
1.	A tanulás tanítása:.....	3
2.	Erkölcsei nevelés:.....	4
3.	Nemzeti öntudat, hazafias nevelés:.....	4
4.	Állampolgárságra, demokráciára nevelés:	5
5.	Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése:.....	5
6.	Családi életre nevelés:	6
7.	Testi-lelki egészségre nevelés:	6
8.	Felelősségvállalás másokért:	7
9.	Fenntarthatóság, környezettudatosság:	7
10.	Pályaorientáció	8
11.	Gazdasági és pénzügyi nevelés:.....	8
12.	Médiatudatosságra nevelés	8
IV.	A kollégiumi tevékenységrendszer szervezésének elvei:.....	9
A.	A tanulók életrendjének pedagógiai elvei:.....	9
B.	A tanulók tanulásának pedagógiai elvei:.....	9
C.	A tanulók szabadideje szervezésének pedagógiai elvei:	9
D.	Teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	10
E.	A tanulók fejlődését elősegítő tevékenység elvei:	10
F.	A tanulók tehetséggondozását elősegítő tevékenység alapelvei:	10
G.	A tanulók felzárkóztatását segítő tevékenység elvei:.....	10
H.	A tanulók pályaválasztását elősegítő tevékenység elvei:	11
I.	A tanulók önálló életkezdését elősegítő tevékenység elvei:.....	11
J.	Hátrányos helyzetű tanulóknak szervezett felzárkóztató, tehetséggondozó, társadalmi beilleszkedést segítő foglalkozások terve	11
K.	A kollégiumi közösségi élet fejlesztésének módszerei és eszközei:	11
1.	Tanulói önkormányzat:.....	11
2.	A diákság öntevékeny szerepe:.....	12
3.	Interperszonális kapcsolatok:.....	12
4.	Közösségi fejlesztést megvalósító foglalkozások:.....	12
L.	A művelődési és sportolási tevékenység szervezésének elvei:	12
M.	Gyermek és ifjúságvédelem:	13
N.	A kollégium hagyományai és továbbfejlesztésének terve:.....	13
O.	A kollégium kapcsolatrendszere:	13
P.	Egészségnevelés és környezeti nevelés elvei:	14
Q.	Kulturális életre nevelés:.....	15
R.	Lelki nevelés:	15
V.	A KOLLÉGIUMI NEVELÉS EREDMÉNYESSÉGE	15